Europos Parlamentas
2014-2019

Plenarinio posėdžio dokumentas

B8-0149/2016

27.1.2016

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl ISIS vykdomų religinių mažumų sisteminių masinių žudynių
(2016/2529(RSP))

Bodil Valero, Alyn Smith, Bronis Ropė, Igor Šoltes
Verts/ALE frakcijos vardu

B8-0149/2016

Europos Parlamento rezoliucija dėl ISIS vykdomų religinių mažumų sisteminių masinių žudynių
(2016/2529(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į ankstesnes EP rezoliucijas dėl Irako, Sirijos, Libijos ir Egipto, visų pirma į 2013 m. spalio 10 d. rezoliuciją dėl naujausių smurto prieš krikščionis ir jų persekiojimo atvejų, ypač Maluloje (Sirija) ir Pešavare (Pakistanas), ir pastoriaus Saeedo Abedini (Iranas) atvejo[1], 2014 m. rugsėjo 18 d. rezoliuciją dėl padėties Irake bei Sirijoje ir IS agresijos, įskaitant mažumų persekiojimą[2], 2014 m. lapkričio 27 d. rezoliuciją „Irakas: moterų grobimas ir netinkamas elgesys su jomis“[3], 2015 m. vasario 12 d. rezoliuciją dėl humanitarinės krizės Irake ir Sirijoje, ypač susijusios su grupuote „Islamo valstybė“[4], 2015 m. kovo 12 d. rezoliuciją pastarųjų grupuotės „ISIS/Da'esh“ išpuolių ir žmonių, ypač asirų, grobimų Artimuosiuose Rytuose[5], ir 2015 m. balandžio 30 d. rezoliuciją dėl ISIL / „Da'esh“ vykdomo kultūros objektų naikinimo[6],

– atsižvelgdamas į 2015 m. kovo 16 d. Tarybos išvadas dėl Sirijai ir Irakui, taip pat ISIL/„Da'esh“ keliamos grėsmės klausimui skirtos ES regioninės strategijos, 2014 m. spalio 20 d. Tarybos išvadas dėl su ISIL / Da'esh susijusios krizės Sirijoje ir Irake, 2014 m. rugpjūčio 30 d. Tarybos išvadas dėl Irako ir Sirijos, 2014 m. balandžio 14 d. ir 2015 m. spalio 12 d. Tarybos išvadas dėl Sirijos ir 2014 m. rugpjūčio 15 d. Tarybos išvadas dėl Irako,

– atsižvelgdama į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimus dėl padėties Sirijoje ir Irake,

– atsižvelgdamas į ES gaires dėl tarptautinės humanitarinės teisės, žmogaus teisių gynėjų ir religijos ar tikėjimo laisvės skatinimo ir apsaugos gaires,

– atsižvelgdamas į 1949 m. Ženevos konvencijas ir jų papildomus protokolus,

– atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

– atsižvelgdamas į Konvenciją dėl kelio užkirtimo genocido nusikaltimui ir baudimo už jį,

– atsižvelgdamas į Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą,

– atsižvelgdamas į organizacijos „Amnesty International“ 2016 m. sausio 20 d. ataskaitą „Ištremtieji ir nusavinti. Priverstinis perkėlimas šalies viduje ir tyčinis naikinimas

[1] Priimti tekstai, P7_TA(2013)0422.
[2] Priimti tekstai, P8_TA(2014)0027.
[3] Priimti tekstai, P8_TA(2014)0066.
[4] Priimti tekstai, P8_TA(2015)0040.
[5] Priimti tekstai, P8_TA(2015)0071.
[6] Priimti tekstai, P8_TA(2015)0179.

šiaurinėje Irako dalyje“ (angl. „Banished and dispossessed: Forced displacement and deliberate destruction in northern Iraq“),

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,

A. kadangi vadinamoji grupuotė „ISIS“ („Da'esh“) ir toliau rengia išpuolius prieš etnines ir religines grupes Irake ir Sirijoje, taip pat prieš chaldėjus, sirus, asirus, *faili* kurdus, kakajus, sabėjus, šabakus, šiitus arabus, turkmėnus ir jazidus, tyčia įvairiais būdais sunkiai pažeisdami tarptautinę žmogaus teisių teisę ir humanitarinę teisę, o kai kurie iš šių pažeidimų, remiantis JT ekspertais, yra karo nusikaltimai, nusikaltimai žmoniškumui, taip pat gali būti prilyginami genocidui;

B. kadangi šie sistemingi ir sunkūs veiksmai prieš tam tikras etnines ir religines grupes apima masines egzekucijas, etninį valymą, tikslinį žudymą, priverstinį atvertimą į islamą, žmonių grobimą, priverstinį perkėlimą šalies viduje, užmėtymą akmenimis ir galūnių nukirsdinimą, priverstinį dingimą, kankinimą, religinio ir kultūros paveldo vietų naikinimą ir prekybą kultūros vertybėmis; kadangi Jungtinės Tautos taip pat praneša apie sistemingą lytinį ir fizinį smurtą ir masinį moterų ir vaikų vertimą vergais, taip pat vaikų verbavimą savižudiškiems sprogdinimams;

C. kadangi grupuotė „ISIS“ iki šiol tyčia ir sistemingai surengė išpuolius prieš daugiau nei 100 religinių ir istorinių vietų ir jas sunaikino, įskaitant bažnyčias, mečetes, paminklus, šventyklas ir kitas pamaldų vietas, kapavietes ir kapines, taip pat archeologinio ir kultūros paveldo vietas Sirijoje ir Irake;

D. kadangi, remiantis Jungtinėmis Tautomis, atrodo, kad šie veiksmai yra dalis sistemingos ar išplitusios strategijos, kuria siekiama grupuotės „Da'esh“ valdomose teritorijose pavergti, ilgam ištremti ar sunaikinti šias bendruomenes;

E. kadangi 2015 m. birželio 16 d. JT specialiojo pranešėjo ataskaitoje dėl žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių skatinimo ir apsaugos kovojant su terorizmu teigiama, kad esama įrodymų, kad grupuotė „ISIS“ įvykdė sunkius tarptautinės teisės pažeidimus, tarp jų genocidą, nusikaltimus žmoniškumui, karo nusikaltimus ir sunkius žmogaus teisių teisės pažeidimus (11 dalis);

F. kadangi grupuotės „Da'esh“ sunkūs smurto ir pažeidimų atvejai daro poveikį ne tik religinėms mažumoms, bet ir kitoms grupėms ir asmenims, pvz., sunitams musulmonams, LGBTI asmenims, ateistams ir visiems, kurie neatitinka grupuotės „ISIS“ priešiškos ir ekstremistinės ideologijos;

G. kadangi grupuotė „Da'esh“ dalyvauja sistemingose visų opozicijai priklausančių asmenų žudynėse nepaisydama jų religinės priklausomybės, pvz., įvykdydama egzekucijas daug sunitų žurnalistų ir sunitų imamų, nepritarančių grupuotei „Da'esh“, taip pat per 2014 m. rugpjūčio mėn. tris dienas Deir-ez-zor mieste įvykdydama egzekucijas 700 sunitų, o pastaruoju metu – 2016 m. sausio 16 d. – šimtams sunitų civilių;

H. kadangi kiekvieną dieną toliau pranešama apie kitų konflikto šalių regione, įskaitant B. al Assado režimo, masiškai vykdomus karo nusikaltimus ir kitus tarptautinės humanitarinės ir žmogaus teisių teisės pažeidimus;

I. kadangi prieš religines ir etnines mažumas išpuolių taip pat yra surengę B. al Assado režimas ir nevalstybinės ginkluotos grupuotės (ne vien grupuotė „Da'esh“), t. y. grupuotės „Jabhat al-Nusra“ Sirijoje ir šiitų karinės grupuotės Irake;

J. kadangi tam tikrais atvejais motyvai rengti išpuolius prieš religines ir etnines bendruomenes kyla dėl vykdytojų sąsajų su atitinkamos bendruomenės etninėmis ir (arba) religinėmis aplinkybėmis ir jų parodyto politinio lojalumo;

K. kadangi pagal tarptautinės teisės nuostatas visi asmenys turi teisę gyventi pagal savo sąžinę, laisvai išpažinti ir keisti religinius ir nereliginius įsitikinimus; kadangi politiniai ir religiniai vadovai privalo visais lygmenimis kovoti su ekstremizmu ir skatinti asmenų ir religinių grupių tarpusavio pagarbą;

L. kadangi Tarptautinę konvenciją dėl visų asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo ratifikavo tik devynios valstybės narės, t. y. Austrija, Belgija, Prancūzija, Vokietija, Lietuva, Nyderlandai, Portugalija, Slovakija ir Ispanija;

1. griežtai smerkia daugialypius sunkius tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, kuriuos vykdo visos su besitęsiančiais konfliktais Irake ir Sirijoje susijusios šalys;

2. griežtai smerkdamas primena masinius išplitusius grupuotės „Da'esh“ vykdomus žiaurumus, įskaitant tyčinį taikymąsi į religines ir etnines bendruomenes tose srityse, kurias yra užėmus ši grupuotė;

3. itin smerkia tai, kad grupuotė „Da'esh“ naikina religijos ir kultūros vietoves ir artefaktus, ir laiko tai išpuoliu prieš visų Sirijos ir Irako gyventojų kultūros paveldą ir prieš žmoniškumą apskritai; ragina visas valstybes sparčiau atlikti nusikaltimų tyrimus ir užtikrinti teismų bendradarbiavimą siekiant nustatyti visas neteisėta prekyba kultūros vertybėmis užsiimančias ir visiems žmonėms priklausantį Sirijos, Irako ir platesnių Artimųjų Rytų bei Šiaurės Afrikos regionų kultūros paveldą gadinančias ar naikinančias grupuotes;

4. ragina kariaujančias šalis regione nedelsiant liautis vykdžius išpuolius prieš civilius, paleisti visus laikino sulaikymo įstaigose laikomus asmenis ir užtikrinti visų asmenų žmogaus teises, nepriklausomai nuo tikėjimo, etninės ar politinės priklausomybės;

5. smerkia bet kokį klausimo užaštrinimą įtakingų religinių vadovų kalbose Artimuosiuose Rytuose ir už šio regiono ribų, taip pat Rusijoje, kai kalbama apie konfliktą Sirijoje, nes tokiomis kalbomis kurstomos neapykantos liepsnos ir didinama smurto prieš religines bendruomenes rizika; ragina religinius vadovus visame pasaulyje susilaikyti nuo bet kokio pobūdžio religinės neapykantos propagavimo ir kurstymo smurtauti;

6. pripažįsta, remia ir prašo visų subjektų gerbti neatimamą visoms etninėms ir religinėms mažumoms priklausančių asmenų ir kitų asmenų, gyvenančių Irake ir Sirijoje, teisę oriai, saugiai ir turint vienodas galimybes gyventi savo istorinėse ir tradicinėse tėvynėse ir turėti galimybę laisvai visapusiškai praktikuoti savo religiją nepatiriant jokios prievartos, smurto ar diskriminacijos; pabrėžia, kad į procesą, skirtą šių asmenų tėvynių Irake ir Sirijoje politinei ateičiai apibrėžti, būtina įtraukti tikrus jų atstovus;

7. pripažįsta, kad grupuotės „Da'esh“ vykdomas smurtas yra vienas iš daugelio veiksnių, prisidedančių prie humanitarinės krizės Sirijoje, Irake ir didesniame regione; šiuo atveju ragina ES ir valstybes nares aktyviai prisidėti ir imtis praktinių ir politinių priemonių, t. y. pasitelkiant JT, ieškant šių konfliktų sprendimo būdų, siekiant sumažinti milijonų visoms religijoms ir etninėms grupėms priklausančių žmonių kančias ir persekiojimą;

8. pakartoja, kad visapusiškai ir aktyviai remia JT specialiojo įgaliotinio Staffano de Mistura veiklą netrukus pradedant visų Sirijos šalių derybas Ženevoje; tvirtina, kad bet kokioje diskusijoje dėl Sirijos politinių permainų ir ateities svarbu tinkamai atsižvelgti į mažumų apsaugą; todėl prašo į pokalbius dėl taikos įtraukti Sirijoje veikiančių judėjimų atstovus;

9. primena, kad grupuotė „Da'esh“ visų pirma yra Artimuosius Rytus ir kitus regionus apėmusių dabartinių sukrėtimų padarinys, o ne priežastis; primena, kad grupuotė „Da'esh“ iškilo ant pamatų, kuriuos padėjo ilgai trunkantys žmogaus teisių pažeidimai ir nebaudžiamumas, bičiulių ryšiais grindžiamas kapitalizmas, išplitusi korupcija, sektantiškumas, ištisų grupių, įskaitant arabus sunitus, marginalizacija ir diskriminacija, taip pat ilga išorės jėgų manipuliacijų ir regiono bei Vakarų veikėjų intervencijos istorija; todėl mano, kad, tarptautinei bendruomenei norint duoti veiksmingą atkirtį nusikalstamiems grupuotės „Da'esh“ veiksmams ir jų pobūdžiui, reikia bendro ir įtraukaus strateginio veiksmų plano, kuris būtų parengtas užtikrinant tarptautinį teisėtumą;

10. pabrėžia, kad grupuotės „Da'esh“ kaip svarbios regioninės veikėjos ir pagrindinio tarptautinės bendruomenės dėmesį prikausčiusio subjekto atsiradimas 2014 m. vasarą neturėtų sumažinti kitų subjektų atsakomybės ieškant išeities iš dabartinės humanitarinės katastrofos, visų pirma įskaitant B. al Assado režimą, taip pat buvusią Irako vyriausybę bei kitas lyderiaujančias vietos karines grupuotes ir džihadistams nepriklausančias kariaujančias šalis, įskaitant Libijoje;

11. dar kartą griežčiausiai smerkia B. al Assado režimo prieš savo gyventojus vykdomus nusikaltimus, įskaitant cheminių, padegamųjų ginklų, kasetinių, vamzdinių bombų naudojimą prieš tūkstančius civilių visoje Sirijoje ir vykdomas jų apgultis;

12. pabrėžia, kad svarbu pagal tarptautinius standartus atsakomybėn patraukti visas šalis, kurios Sirijoje ir Irake įvykdė tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, įskaitant genocidą, nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus; dar kartą ragina dėl padėties Sirijoje ir Irake kreiptis į Tarptautinį baudžiamąjį teismą ir palaiko visas atitinkamas iniciatyvas;

13. pareiškia, kad yra itin susirūpinęs dėl to, jog, remiantis kai kurių JT specialiųjų pranešėjų duomenimis, grupuotės „Da'esh“ įvykdyti nusikaltimai prieš religines mažumas Sirijoje gali prilygti genocidui; todėl prašo tarptautinės bendruomenės prisiimti istorinę atsakomybę užtikrinant, kad šie nusikaltimai būtų apibrėžti pagal autoritetingą jurisdikciją;

14. ragina kurdų regioninę vyriausybę šiaurinėje Irako dalyje tirti įtarimus sunkiais žmogaus teisių pažeidimais, kuriuos įvykdė jos pešmergų karinis sparnas, ir baudžiamojon atsakomybėn patraukti šiuos įtariamus nusikaltimus įvykdžiusius asmenis;

15. išlieka susirūpinęs dėl to, kad humanitariniai gyventojų Irake, Sirijoje ir Libijoje poreikiai toliau viršija tarptautinės pagalbos mastą; primygtinai ragina visus donorus, įskaitant ES ir valstybes nares, vykdyti savo pažadus ir skubiai suteikti pagalbą, taip pat pasitelkiant vietos pilietinės visuomenės grupes ir mažumų pagalbos organizacijas, siekiant padėti pažeidžiamoms grupėms, kurioms reikia tokios pagalbos; ragina Turkiją ir kurdų regioninę vyriausybę nedelsiant atverti savo sienas į Šiaurės Siriją ir panaikinti humanitarinės pagalbos teikimo, atstatymo, žiniasklaidai ir politinių ir pilietinės visuomenės organizacijų bendravimui nustatytus apribojimus;

16. pripažįsta, kad besitęsiantis religinių ir etninių grupių persekiojimas Artimuosiuose Rytuose yra veiksnys, skatinantis masinę migraciją ir perkėlimą šalies viduje; ragina valstybes nares atkreipti dėmesį į JT Vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro raginimą labiau įsipareigoti dalintis atsakomybe, taip suteikiant galimybę pabėgėliams pabėgti iš karo zonų, kurie taip pat bėga dėl persekiojimo religiniu ar etniniu pagrindu, gauti apsaugą ir už artimiausio kaimyninio regiono ribų, taikant perkėlimą, priėmimo dėl humanitarinių priežasčių programas, supaprastintą šeimos susijungimo politiką ar lankstesnę vizų išdavimo tvarką; atkreipia dėmesį į tai, kad itin reikia spręsti situaciją, kurioje atsidūrę tam tikri pažeidžiami asmenys, pvz., dėl didelių medicininių poreikių ir negalios, taip pat tie asmenys, kurie nukenčia dėl jų lytinės orientacijos, lytinės tapatybės ar socialinės lyties;

17. primygtinai ragina visas valstybes nares pirmenybės tvarka ratifikuoti Tarptautinę konvenciją dėl visų asmenų apsaugos nuo priverstinio dingimo; ragina Europos išorės veiksmų tarnybą ir valstybes nares skatinti visuotinai ratifikuoti ir įgyvendinti šią pagrindinę žmogaus teisių priemonę ir remti pagal šią konvenciją įsteigto JT Priverstinio dingimo komiteto darbą;

18. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Tarybai, Komisijai, ES specialiajam įgaliotiniui žmogaus teisių klausimais, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, JT Generaliniam Sekretoriui, Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybai ir visoms su konfliktu Sirijoje, Irake ir Libijoje susijusioms šalims.